دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده پرستاری مامایی

نام درس: کاربرد اپیدمیولوژی در پرستاری سالمندی	**تعداد واحد : ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی**
رشته/مقطع: کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی	**مدت و زمان ارائه برگزاری: ۲۶ ساعت نظری و ۱۷ ساعت عملی، یکشنبه ها ساعت ۱۰-۸**
پیش نیاز : -	
مسئول درس: دکتر سیده آمنه مطلبی (دانشیار) a.motalebi@qums.ac.ir	

معرفی درس

اپیدمیولوژی علمی است که به مطالعه چگونگی وقوع، انتشار و تعیین کننده های حالات و وقایع مربوط به سلامت در یک جمعیت معین می پردازد. استفاده از این دانش، برای مدیریت و ساماندهی مسائل بهداشتی مفید می باشد. با توجه به اینکه در دوره سالمندی، بیماری ها، اختلالات و عوامل خطر سازاز شیوع بیشتری برخوردار بوده و تظاهرات متفاوتی دارند و یا دارای تاثیرات و اهمیت بیشتری در این دوره می باشند، برای کسب آگاهی ودانش لازم، نیاز به انجام مطالعات اپیدمیولوژیکی می باشد که بخوبی طراحی و اجرا گردد.

این درس دانشجویان را قادر می سازد که دانش و روشهای اپیدمیولوژی را برای شناسایی و اولویت بندی مشکلات سلامت سالمندان بکار گیرند و همچنین عوامل خطر ساز مرتبط با مشکلات، طراحی مطالعات متناسب با استفاده از نتایج مطالعات صورت گرفته، شناسایی نموده و برنامه های پیشگیری را طراحی و پیشنهاد نمایند.

اهداف درس

هدف کلی:

آشنایی با دانش و روشهای اپیدمیولوژی و چگونگی کاربرد آن در پرستاری سالمندی برای حل مشکلات سلامت جمعیت رو به افزایش سالمندان کشور

اهداف ویژه:

انتظار می رود در پایان دوره دانشجو قادر باشد:

- ✓ سیر رشد جمعیت جمعیت سالمندان را بیان کند.
- ✓ مفاهیم اپیدمیولوژی را توضیح دهد.
- ✓ انواع پیشگیری شامل اولیه ، ثانویه و ثالثیه در سالمندان را شرح دهد.
- ✓ روش های اندازه گیری ابتلاء و میرایی را لیست نماید.

- ✓ انواع آزمون های تشخیصی و غربالگری را بشناسد و بتواند نتایج آنها را تحلیل نماید.
- ✓ سیر طبیعی بیماری های شایع دوران سالمندی و مفاهیم مرتبط را بیان نماید.
- ✓ مطالعات اپیدمیولوژیک توصیفی را بشناسد.
- ✓ مطالعه مورد شاهدی را بشناسد و معیارهای این نوع مطالعات را توصیف کند و بتواند در مقالات آنها را شناسایی کند.
- ✓ مطالعه کوهورت را بشناسد و معیارهای این نوع مطالعات را توصیف کند و بتواند در مقالات آنها را شناسایی کند.
- ✓ انواع مطالعات کارآزمایی را بشناسد و معیارهای این نوع مطالعات را توصیف کند و بتواند در مقالات آنها را شناسایی کند.
- ✓ چگونگی ارزشیابی و نقد گزارشات انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را بداند و بتواند یک تا دو مقاله را نقد کند.

روش تدریس

- ❖ سخنرانی بازخوردی، بحث و تبادل نظر گروهی، پرسش و پاسخ و خود آموزی (Self- learning)
- ❖ ژورنال کلاب در ارتباط با بررسی مقالات اپیدمیولوژی

- **وظایف دانشجو**

انجام به موقع تکالیف و شرکت در جلسات پرسش و پاسخ و ارایه به موقع ژورنال کلاب

شیوه ارزشیابی

- انجام تکالیف و ارائه در موعد مقرر	%۲۰
- نقد مقالات اپیدمیولوژی	%۲۰
- ارایه شفاهی و کتبی یکی از بیماریهای مزمن شایع دوران سالمندی	%۲۰
- آزمون پایان دوره	%۵۰

منابع اصلی درس

۱- پارک جی ای، پارک ک، کلیات خدمات بهداشتی، آخرین چاپ

۲- فارل، جین، پرستاری سالمندان. آخرین چاپ

3- Stanhope M., Lancaster J., Community & Public Health Nursing, Mosby Inc., St. Louise, Missouri, USA, (Last edition)

4- Vetter, Norman, Matthews, Ian. Epidemiology and Public Health Medicine Edinburgh: Churchill Livingstone. (Last edition)

5- Jakel, James Katz, David, Elmore, Joann. Epidemiology, Biostatistics, and Preventive Medicine. Philadelphia: WB. Saunders, (Last edition)

کتاب و مقالات معتبر و به روز مرتبط به پرستاری سالمندی در کتابخانه و اینترنت

جدول زمان بندي درس کاربرد اپیدمیولوژی در پرستاری سالمندی
نیمسال اول ۴۰۴ - ۱۳۴۰۳

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابي
جلســـه اول : معرفی درس، بیان طرح درس، روشهای ارزشیابی و تکالیف مربوط به درس، مقدمه ای در مورد اپیدمیولوژی و اهمیت آن در سالمندی	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه دوم : سیر رشد جمعیت جمعیت سالمندان در جهان و ایران	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه سوم: آشـــنـــایی بـــا کلیـــات و مفـــاهیم اپیدمیولوژی،	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
جلسه چهارم: آشنایی با پیشگیری اولیه ، ثانویه و ثالثیه	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه پنجم: آشـــنـــایی بـــا انواع آزمون هـــای تشخیصی و غربالگری	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه پنجم و ششم: مروری بر بیماریهای شـایع دوران سالمندی و مفاهیم مرتبط با آن	۴	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه هفتم: آشـــنـــایی با مطالعات اپیدمیولوژیک توصیفی	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر ویدیوپروژکتور	تکلیف
جلسه هشتم*: روش هـــای انـــدازه گیری ابتلاء و میرایی	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
جلسه نهم*: مطالعات اپیدمیولوژیک تحلیلی (مورد شاهدی)	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
جلسه دهم*: مـطـالـعـات اپـیـدمـیـولـوژیـک تحلیلی(کوهورت)	۲	یـادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
جلسه یازدهم*: مـطـالـعـات اپـیـدمـیـولـوژیـک تحلیلی(کارآزمایی ها)	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
جلسه دوازدهم*: چگونگی ارزشیابی و نقد گزارشات انواع مطالعات اپیدمیولوژیک	۲	سخنرانی و پرسش و پاسخ،	وایت بورد کامپیوتر	پرسش
عملی: ✓ بررسی و نقد دو مطالعه اپیدمیولوژیک در ایران و جهان				

- ✓ **ارایه شفاهی و کتبی یکی از بیماریهای مزمن شایع دوران سالمندی با تاکید بر جنبه اپیدمیولوژیک آن**

**** جلسات ستاره دار مربوط به مباحث اساتید گروه آمار و اپیدمیولوژی می باشد.**